

نام درس: هندسه
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان
مدت امتحان: ۱۰۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

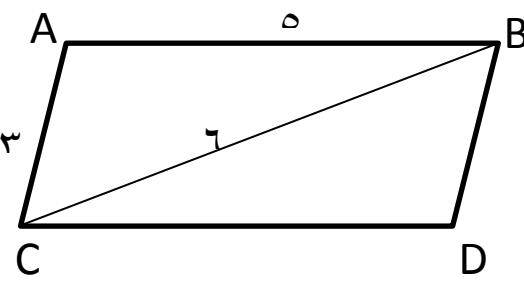
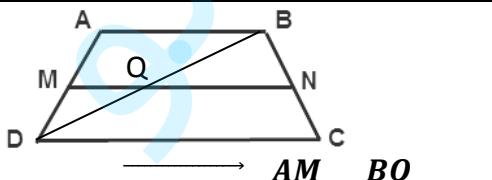
نام و نام فانوادگی: .....
مقطع و شنوندگی: دهم (یاضی)
نام پدر: .....
شماره داوطلب: .....
تعداد صفحه سوال: ۲ صفحه

ردیف	محل مهر یا امضاء مدیر	سؤالات
۱	جاهای خالی را با اعداد یا عبارات مناسب پر کنید. الف) چهار ضلعی که قطرهایش عمود منصف هم دیگر باشند ..... نام دارد . ب) نقطه همرسی عمودمنصف های اضلاع مثلث قائم الزاویه ..... قرار دارد . ج) تعداد قطرهای یک هفت ضلعی برابر ..... است. د) مجموع فاصله های هر نقطه درون مثلث متساوی الاضلاع از سه ضلع برابر است با	۱
۱	ثابت کنید عمودمنصف های اضلاع هر مثلث، همسنند.	۲
۱	متوازی الاضلاعی رسم کنید که طول اضلاعش ۳ و ۵ و طول یک قطر آن ۶ باشد.	۳
۰,۵	الف) نقیض گزاره " لوزی وجود دارد که مربع نیست." را بنویسید. ب) عکس قضیه " اگر یک چهار ضلعی زاویه هایش برابر باشد مستطیل است " را بنویسید.	۴
۰,۵	طول دو پاره خط برابر با $\sqrt{12}$ و $\sqrt{3}$ است . واسطه هندسی بین آنها را به دست آورید .	۵
۱	در شکل زیر دو زاویه $\angle BCA = \angle BDE$ مقدار x را بیابید. 	۶
۱,۵	ثابت کنید: اگر دو زاویه از مثلثی با دو زاویه از مثلثی دیگر برابر باشند ، آنگاه دو مثلث متشابه اند.	۷
۱	در ذوزنقه‌ی شکل زیر ، $MN \parallel AB \parallel CD$ می باشد ، با رسم یکی از قطرها ثابت کنید : $\frac{AM}{MD} = \frac{BN}{NC}$ 	۸
۱	ثابت کنید در هر متوازی الاضلاع، قطرها یکدیگر را نصف می کنند.	۹
۱	ثابت کنید اگر وسط های ضلع های هر چهار ضلعی را به طور متواالی به هم وصل کنیم، یک متوازی الاضلاع پدید میآید.	۱۰
۱	اگر در یک مثلث متساوی الاضلاع اندازه ارتفاع برابر ۹ سانتی متر باشد، ضلع مثلث وسیس مساحت مثلث را بیابید.	۱۱
۱	ابعاد مستطیلی ۱۰ و ۸ است ، مساحت مربعی که از برخورد نیمسازهای داخلی این مستطیل ایجاد می شود را بدست آورید.(نوشتن رابطه الزامی است)	۱۲
۱	نشان دهید در هر چهار ضلعی که قطرهای بر هم عمود باشند ، مساحت برابر است با نصف حاصل ضرب دو قطر.	۱۳

ردیف	ادامهٔ سؤالات	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	با استفاده از قضیهٔ پیک مساحت قسمت سایهٔ زده را بیابید.	۱۴
۱	در متوازی‌الاضلاع $ABCD$ نقطه M وسط ضلع BC است و پاره خط AM قطر BD را در نقطه N قطع نموده است نشان دهید: $S_{ABCD} = 12S_{MNB}$	۱۵
۲,۵	<p>به سوالات زیر کوتاه پاسخ دهید.</p> <p>الف) شکلی که از برخورد یک صفحه با شکل هندسی حاصل می‌شود چه نام دارد.</p> <p>ب) اگر یک خیار را به صورت مایل برش دهیم سطح مقطع آن چه شکلی است؟</p> <p>ج) اگر ربع یک دایره را حول شعاعش دوران دهیم شکل حاصل چیست؟</p> <p>د) از دوران یک مثلث متساوی الساقین حول قاعده آن، چه شکلی ایجاد می‌شود؟</p> <p>ه) دو صفحهٔ عمود بر هم را تعریف کنید.</p> <p>و) از دو خط موازی چند صفحهٔ می‌گذرد؟</p> <p>ز) در فضای یک خط چند صفحهٔ می‌گذرد؟</p> <p>ظ) اگر خطی بر یکی از دو صفحهٔ موازی عمود باشد، نسبت به دیگری چه وضعیتی دارد؟</p> <p>ط) از هر نقطه غیر واقع بر یک صفحه، چند خط می‌توان به آن صفحه عمود کرد؟</p> <p>ص) دو خط موازی را در نظر بگیرید. اگر یکی از خطوط را حول دیگری دوران دهیم چه جسم هندسی ای ساخته می‌شود؟</p>	۱۶
۱,۵	دو صفحهٔ P_1, P_2 متقاطع اند و خط d فصل مشترک آن هاست در دو حالت زیر تصویر مناسب را رسم کنید.	۱۷
۰,۵	حالات مختلف دو صفحه را بیان کنید.	۱۸
۱	در شکل زیر نمای بالا، رو به رو و سمت چپ را رسم کنید. (فلش رو برو را نشان می‌دهد)	۱۹

کلید سوالات پایان ترم نوبت دوم سال تمصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) لوزی ب) وسط وتر ج) ۱۴	د) ارتفاع مثلث
۲	اثبات کتاب	
۳	فرض کنیم متوازی الاضلاع با این ویژگی رسم شده باشد. می دانیم اضلاع متوازی الاضلاع دو به دو باهم موازی و برابرند. و متوازی الاضلاع از دو مثلث همنهشت تشکیل شده است. مثلث ABC به اضلاع ۵ و ۳ رسم می کنیم. از C به موازات AB و از B به موازات AC رسم میکنیم. محل تلاقی دو خط رسم شده را D می نامیم. متوازی الاضلاع ABCD رسم می شود.	
۴	الف) چنان نیست که لوزی وجود داشته باشد که مربع نباشد. یعنی هر لوزی مربع است. ب) اگر چهارضلعی مستطیل باشد، زاویه هایش برابر است.	
۵	$x^2 = 4\sqrt{3} \times \sqrt{12} = 24 \rightarrow x = \pm 2\sqrt{6}$	
۶	بنابر اجزای متناظر: $\begin{cases} \widehat{BCA} = \widehat{BDE} \\ \widehat{B} = \widehat{B} \end{cases} \xrightarrow{\text{zz}} ABC \sim BDE$ $\frac{9+x}{x} = \frac{39}{13} \rightarrow 117 + 13x = 39x \rightarrow 26x = 117 \rightarrow x = 4.5$	
۷	اثبات کتاب	
۸	قطر BD را رسم می کنیم. $MQ \parallel AB \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{AM}{MD} = \frac{BQ}{QD} \quad (1)$ $QN \parallel BC \xrightarrow{\text{قضیه تالس}} \frac{BQ}{QD} = \frac{BN}{NC} \quad (2)$ $(1), (2) \rightarrow \frac{AM}{MD} = \frac{BN}{NC}$	
۹	اثبات کتاب	

فرض کنیم P, Q, R, S وسطهای اضلاع چهارضلعی $ABCD$ باشد. قطر BC را رسم می‌کنیم.

$$\frac{AP}{PC} = 1$$

$$\rightarrow \frac{AP}{PC} = \frac{AQ}{QB} \quad \xrightarrow{\text{عكس قضیه تالس}} PQ \parallel BC \quad (1)$$

$$\frac{AQ}{QB} = 1$$

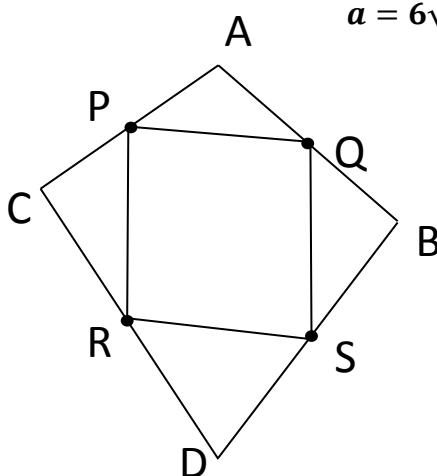
$$\frac{DR}{RC} = 1$$

$$\rightarrow \frac{DR}{RC} = \frac{DS}{SB} \quad \xrightarrow{\text{عكس قضیه تالس}} RS \parallel BC \quad (2)$$

$$\frac{DS}{SB} = 1$$

و (۲) نتیجه می‌دهد: $RS \parallel PQ$ به همین طریق با رسم قطر AD می‌توان نشان داد $RP \parallel SQ$ ، پس شکل حاصل از وصل کردن وسطهای اضلاع هرچهارضلعی یک متوازی الاضلاع تشکیل می‌شود.

۱۰

میدانیم در مثلث متساوی الاضلاع $a = 6\sqrt{3}$, $h = \frac{\sqrt{3}}{2}a = 9$ در نتیجه

$$S = \frac{\sqrt{3}}{4}a^2 = 27\sqrt{3}$$

۱۱

$$\frac{\sqrt{2}}{2}(b-a) = \frac{\sqrt{2}}{2}(10-8) = \sqrt{2}$$

مساحت مربع: $(\sqrt{2})^2 = 2$

۱۲

$$s = \frac{b}{2} + i - 1 \quad s = \text{مساحت قسمت سفید} - \text{مساحت کل}$$

$$s = \frac{8}{2} + 7 - 1 - 2\left(\frac{3}{2} - 1 + 0\right) = 9$$

۱۳

$$S_{ABCD} = S_{ACB} + S_{CBD}$$

$$S_{ACB} = \frac{AE \times BC}{2} \quad \rightarrow S_{ABCD} = \frac{AE \times BC}{2} + \frac{DE \times BC}{2} = \frac{BC(AE + DE)}{2} = \frac{BC \times AD}{2}$$

$$S_{CBD} = \frac{DE \times BC}{2}$$

۱۴

میدانیم هر سه میانه مثلث هم راسند و اگر هر سه میانه مثلث ارسم کنیم، مثلث را به ۶ قسمت متساوی تقسیم می‌کند.
پس:

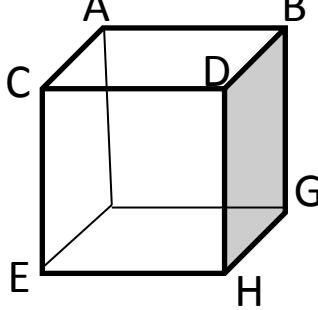
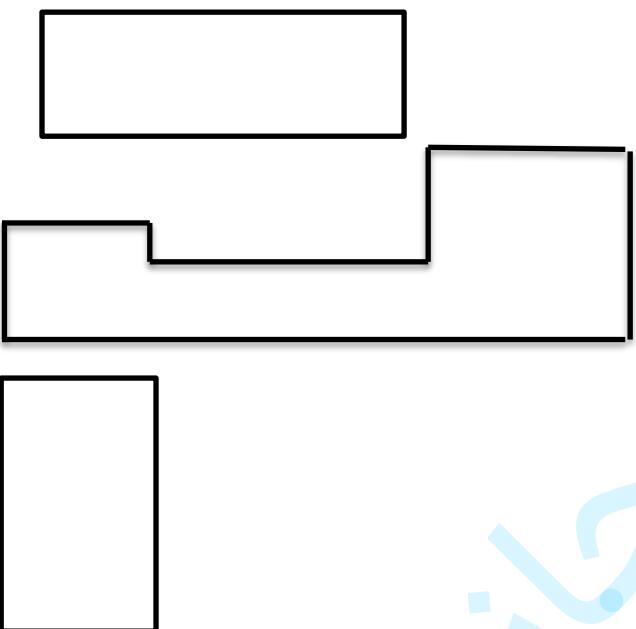
$$S_{BNM} = \frac{1}{6} S_{ACB} \quad (1)$$

هر قطر متوازی الاضلاع، متوازی الاضلاع را به دو مثلث همنهشت تقسیم می‌کند. هر دو مثلث همنهشت، هم مساحتند.
بنابراین

$$S_{ABCD} = \frac{1}{2} S_{ABC} \quad (2)$$

و (۲) نتیجه می‌دهد: $S_{ABCD} = \frac{1}{12} S_{ACB}$

۱۵

۱۶ 	الف) سطح مقطع ب) بیضی ج) نیم کره ۵) دو مخروط که از قاعده بهم چسبیده اند ۶) دو صفحه بر عמודند هرگاه شامل خطی باشند که بر صفحه دیگر عمود باشد. و) یک صفحه ز) بیشمار ظ) عمود است ط) یک خط ص) استوانه	۱۷ <p>$P_2 = AFEC$ متقاطع و $d = AF$ فصل مشترک آنها می باشد.</p> <p>الف) اگر $P' = DCEH$ در نظر بگیریم با P_1 موازی و با P_2 متقاطع می باشد.</p> <p>اگر $P' = DBGH$ در نظر بگیریم با P_1 متقاطع و با P_2 موازی می باشد.</p>
	دو صفحه یا باهم موازیند (الف) موازی که نقطه مشترک ندارند. ب) برهم منطبقند) یا متقاطع	۱۸ نمای بالا :
		رو به رو : ۱۹ سمت چپ :
امضاء :	نام و نام خانوادگی مصحح :	جمع بارم ۲۰: نمره